10 ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՒՎԷԼԷԿԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, Պապը Ալի, Ճատտեսի, թ. 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

اورمليجه سورهانتاك غزته‌سى
صاحب امتيازى‌دە جيوەلك
باب عالى جادەسى نومرو ٢٠

DIRECTION DU JOURNAL ARMENIEN
SOURHANTAG
20. Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԵՏ ՉԻ ՏՐՈՒԻՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ [illegible]

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ
12 ամիս [illegible] 75
6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
[illegible]
12 ամիս [illegible] 100
6 » » » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
[illegible]
12 ամիս [illegible] 22
6 » » » 11

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ [illegible]
10ին, 20ին և 30ին

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
[illegible] 5 [illegible]
[illegible]

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
կը հրատարակուի
առաւօտները
[illegible]

ԱՅԺՄԷՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԻՐՃՇԵԱՆ ԵՒ ԻՐ ԿՏԱԿԸ

[illegible]

... ջոկելէն, մինչեւ 20-25 [illegible]

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԱՐՋԱՌՆԵՐԸ

1850 Թուականէն առաջ, [illegible] ... (mal nécessaire) [illegible]

[illegible]

1. Արտածում. 2. Երկրագործական յառաջդիմութիւն. 3. Անասնապահութիւն. 4. Ձեռնատուութիւն: [illegible]

[illegible] 10000 [illegible]

ԶԱՐՄԱՅՐ

(*) [illegible]

ԿԵԱՆՔԻ ՍԻՐՈՒՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆՆԵՐԸ

[illegible] ... moue [illegible] ... Pierrot [illegible] ... banale [illegible] ... Secrétaire-Guide des Amoureux [illegible]

N. d, D.! [illegible]

[illegible] ... jarretière [illegible] ... modern, style [illegible] ... 1902 [illegible] ... 1902 [illegible] ... 190... [illegible]

[illegible] ... bonne mine [illegible]

Vot' serviteur, mesdames et messieurs!

* *

[illegible]

ՍԵՊՈՒՀ ԶԱՒԷՆ

[illegible]

(Շար.)

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ (5)

Յ. Յ. ՓԱՐՈՆԵԱՆ

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՆԵՐԸ

Բ

[illegible]

ռուէն՝ Բերայէ Շիշլիէն կ'անցնինք, յանկարծ գէմերնիս կ'ելլայ ձեր երբեմնի ծանօթներէն մէկը, որուն գլխարկը, շրջազգեստը, գոյնը, մինչեւ ոտքերը երկնցող բարակութեան ու նրբութեան գեղեցիկ բոլորովին կառավարելի այլապէս մը կը պատկանին։

Ու ձեր ծանօթութեան տալիներ կը ունենք.

—Մօ՛, չմոռցա՞ր, կ'ըսէ, ինծի ատենէ չեմ տեսեր, հա՞... գտնէ՞ք ինչո՞ւ է...։

...Զարդարուած բարեկամներու ամբոխը մը մէջ կը գտնուիք ձեր աչքերին հետ, ուր դրամիկութեան ու գեղարուեստի վրայ կը խօսուի։

Ու ձեր աչքերը, ինչ ալ ըլլան կարգին եւ զարդարուելու համար, վայրկեանը մէյ մը խօսքի կը խառնուիք, բոլոր gaffeեր ընելու համար, ինչպէս.

—Աս սենեակին Վիքթոր Հիւկօյին է. ա՛հ, Մանարդ ինչ մեծ վիպասան է...

... Անձրեւոտ օր մը։

(Փոթորիկը... կը փսփսայ, պէտք չէր լսուելու Մանթէյէն)։

Զորս ու կէս ամիսներ բոլորներդ հագած ու տառեղինիք գրուչնոց հովանոցներդ բռնած՝ կ'անցնիք ձեր գեղեցիկին պատուհանին առջեւէն, առանց ինչ որ մը որ ինքզինքնիդ անզգամ չէք ըլլալ։

Նէ հոն է... պալքոնը։

Եւ դուք կ'անցնիք սիրահեծ, ուշադրութեան վեր, հովանոցնիդ գլուխնուդ վրայ քէչ մը բարձրացուցած, երբ...

Բրա՜ֆֆֆֆ...

Դուք, հովանոցնիդ, բոլթոնիդ, գլխարկնիդ ամէնքը կանակի վրայ, ցեխին մէջ...։

... Գեղանի աչքերի մը հետ գըլուխ գիրք։

Խաղաղութիւնը ըստէր՝ կ'ըլլայ, կը ծածուի, կը շնչայ, կը փսփսէ...

Եւ դուք ծունկի կ'իյնաք, ու անոնք աչքերին... կուլերուն չափը տանելու...

Երբ անկումին զուաց կը բացուի...

Տիկինն էրէն է...։

Tableau!!!

... Վարժին մէջ մեր մինակ էք ամուսնութիւն օրիորդի մը հետ, եւ եթէ ձեր գէմքը մը ըլլայ, տպաւորութիւն չկրէք մտածել թէ դուք ժողովուրդ էք։

Կը խօսիք, կը խօսի. կը խնդաք, կը խնդայ...

Բայց յանկարծ, ամէնն չաւիթ, կայծակ, ամպ, փոթորիկ, երկինք...

Ծա՛ւ մը, ցա՛ւ մը, հա՛ն, ձեր առանձնութեան քէչ մը վար...,

Ու կը բեկանիք, կը կորսիք, կը խռովիք, կը կառչինք...

Դեռ չորսնակ մը...։

ԿԱՎՌՈՇ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՈՄԱԼԻՆԵՐՈՒ ԿՌԻՒԸ

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սոմալիներու ցեղապետին եւ Անգլիացիներուն միջեւ մղուած պատերազմը, որ զինուորական կանոնաւոր գործողութեան մը տարբերութիւն հասած է այսօր, դեռ օրէն վերջանալու հաւանականութիւն չի ցուցներ։ Գործողութիւնները կը շարունակուին դեռ, Անգլիացիները շարունակ օգնական զօրք կը ղրկեն եւ ցեղապետն ալ հիմա ամէն ժամանակէ աւելի գործունէութիւն կը ցուցնէ։ Առաջին ծանօթ հաղորդագրութեան մը տեղեկութիւնները, թէ ցեղապետին եւ Անգլիացիներուն զօրքերուն միջեւ ուրիշ ընդհարում մը տեղի ունեցած է, թերթերը [illegible]... Երէկ ցեղին հասած անգլիական թերթերը մանրամասնօրէն կը նկարագրեն այդ կռիւը, որ կարծուածէն աւելի աւելի աւեր հասուցած է Անգլիացիներուն։

Անգլիական արշաւախումբին հրամանատարը, Գնդ. Սուէյն Գոհաթիլ մէջ զօրաւոր պաշտպանութեան մը ձգելէ վերջը, հետեւորդ ակեցինը կը պատրաստուէր ցեղապետին դէմ քալել Միւտուկ մէջ։ Միւտուկ ամբողջ ամառը ցեղապետին բանակատեղը եղած էր, եւ անհէ որ իր արշաւանքը կը զգուէին Անգլիացիներուն վրայ։ Ցեղապետը նոյն Միւտուկ քաշուած էր, եւ ցամաքամէջներով զօրքերը ամրացուցած էր ջրհորները, այն մտադրութեամբ թէ երբ Գնդ. Սուէյնի գունդը անցնէր անջրդի անապատը, ինք զօրաւոր դիրքի մը մէջ պէտք գտնուէր այս ըլլալով մեծ արամադրելի ջուրին։ Այս կերպով Անգլիացիները պիտի ստիպուէին չափազանց անհնարին պայմաններու մէջ յարձակիլ իր վրայ, եւ յաղթուած ատեն պէտք հարկադրուէին նահանջել առանց ջուրի, մինչ ինք պէտք կրնար նեղել զանոնք իր հեծելազօրքերով։ Բայց պարագաները խանգարեցին այս ծրագիրները, անձրեւները դադրեցան, ամէն բան չորցաւ, եւ ջրհորներուն մէջ բաւականաչափ ջուր չմնաց իր զօրքերուն եւ արջառներուն համար, եւ Անգլիացիներն ալ յարձակում չըրին։

Շատ չանցած Գնդ. Սուէյն լուր առաւ թէ ցեղապետ առաջ անցած էր։ Նախ լուր հասաւ թէ ցեղապետին առաջապահները հողաթերով կը մեծնէին, առօրին թեւով ձեւ կը առնէին ինչ որ զինք կը զրկէր ամէնէն մեծ առաւելութիւններէն, այն է ծայր առաւելութիւններէն։ Աւելի զօրաւոր անգլիական զօրքերը տեր էին հիւսիսային եւ արեւմտեան կողմի խորշ ջուրերուն։ Վերջապէս հետեւորդ ակեցինները անգլիականութիւն հասաւ թէ ցեղապետին զօրքերը ցրուեցան եղաւ, եւ թէ ինք ալ միայն քանի մը հրացաններով մնացած է։ Հետեւաբար Անգլիացի գնդապետը հրաման տուաւ դէպի հարաւ առաջանալ, Միւտուկ քալել, թշնամին գտնելու համար։ Ցասաւ, յառաջխաղացութիւնը սկսաւ հոկտ. 4ին. մեծ հետագօտութեամբ գործողութեան ելքին կը սպասուէր. ցեղապետին զօրքը բանակէլը տպաւորուած կը նկատուէր այլեւս։

Մինչեւ հոկտ. 6ի առաւօտ ամէն բան հանդարտ գնաց. բայց հիմա այն միջոցին, յանկարծ Անգլիացիները ինքզինքնին դէմ գիմաց գտան թշնամի գունդին հետ, որ զօրեղապէս դիրք գրաւած էր շատ մը ամրացած խրամներու մէջ։ Թշնամին բաւական կրակ մը ուղղեց աւելի սկսաւ, եւ երբ Անգլիացիները կը պատրաստուէին պատասխանել, յանկարծ 2000 հոգինոց ուրիշ թշնամի գունդ մը, ամբողջ գեղարդներով չնուած, ժայռահանքերէն կողմնակի յարձակման մը ընելով կրակ տեղացնել բոլոր անգլիական փոխադրութեան կենդանիներուն եւն. վրայ։ Ճակատ ճակատ կատաղի կռիւ մը սկսած էր հոդ, մինչ միւս կողմէ թշնամի հրացանաձիգ երգ առաջ կուսին մը բանաւոր էին անգլիական գունդին ալ եւ ձախ թեւ-թեւին հետ։

Կռիւը երկուքուկէս ժամ տեւեց։ Սոմալիները թէեւ խոր մղուեցան, բայց չյաղթուեցան։ Բէջ վերջը վերջական յարձակումը, հակառակ 2000 հրացաննեւ եւ վեց թնդանօթներէ ապաւոր ամուրկը կրակին։ Անգլիական ձախ թեւը ծանր կորուստներ կրեց։ Գնդ. Սուէյն լաւ վարեց իր գունդը եւ անձամբ հսկելով յառաջխաղացութեան, վերջապէս խոյս տուաւ թշնամին։ Ցեղապետ անգլիական գունդը սկսաւ ժողվել փախուստով մը [illegible] ... Իրիկունը թշնամին նորէն զէն, ցուրտ եւ աղէ ջուր մը սրբելով անոր երեսէն։

ՍԻԱՄԻ վեհապետին յառաջիկայ յունվարի մէջ Ամերիկա այցելելու լուրը կը հաստատուի. երկար ատենէ ի վեր կը խօսուէր այս այցելութեան վրայ։ Այժմ կը ծանուցուի թէ Սիամի պետական խորհուրդը 2500000 ֆր. քուէարկեր է այս ուղեւորութեան համար։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ վարչապետ Կոմս Պիւլով անցեալ հինգշաբթի Բոզտամ երթալով Վիլհելմ կայսեր երկարութեամբ զեկուցեր է։ Զի կարծուի թէ այն որ Բալխանեան մէջ մաքսային սակագրին դժուարութիւններու ներկայ սուրը պատճառ եղեր հոլանդերէնական փոփոխութիւններու կամ խորհրդարանին լուծման։ Գուշակ նոյն իսկ վարչապետին, «Բեռլինէր Զայթունգ» կը յայտարարէ թէ վերջին կոմս Պիւլովի հետ տեսակցութեան անձեր յուսահատ չեն ներկայ դժուարութիւններու մէջէն յաջողապէս դուրս ելլելէ։

ԻԴՍԷՆԻ ՎԵՐՋՆԱԳԻՐԸ.— Հէնրիք Իպսէն, Նորվեկիացի հռչակաւոր բանաստեղծ-թատերագիրը, այս օրերս վերջնագիր մը գրեր է Նորվեկիոյ կառավարութեան եւ դաշտ չտար է։ Նորվեկիոյ երկրագործական նախարարութիւնը անցեալ նորութիւն քաշելով, թանկագնութեան ձգած էր Իպսէնի Բրիբեթինկեր զանուած տանը գնելու համար, և քաղաքացիական կրթութեամբ ինքը բաժնուած էր բանաստեղծին՝ ուրիշ բնակարան մը փնտռելու։ Իպսէն մերժեց եղած առաջարկը, և ազգային վարչութեան որ եթէ իր տանէն դուրս հանեն զինք, անմիջապէս Գերմանիա պիտի դադրի եւ յաւիտեան պիտի ստանալ իր նորվեկեան ազգութիւնը։ Վարչական տարր վրայ համոզիչ կերպով եւ հռչակաւոր գրագէտը հիմայ հանդարտօրէն նստած է իր տանը։

50000000 ՈՍԿԻ ԳԱՐԵՓ.— Այս օրերս հրատարակուած վիճակագրութիւնէ մը կը տեսնուի թէ 1901 տարին Լոնտոն քաղաքին պարտքը էր 50000000 Անգլ. ոսկի։ Անիկա չափազանց գումար մը չէ, երբ նկատի առնենք թէ Բարիզ, Լոնտոնէն շատ պակաս բնակիչ եւ գեղեցկութիւններ ունենալով մէկտեղ, 80000000 անգլ. ոսկի պարտք ունի։ Նոյն իսկ Մ. Նահանգներուն մէջ, ուր թաղապետական վարչութիւններու պարտքը օրէնքով սահմանափակուած է ընդհանրապէս, Նիւ-Եորք քաղաքին պարտքը 73000000 անգլ. ոսկի կը հասնի։

ԿԱԹԸ ԵՒ ԹՈՒՔԱԽՏԸ.— Թոքախտի միջազգային համաժողովը անցեալ օրը Բերլինի մէջ գումարուեցաւ։ Փարիզի մէջ, Տքթ. Քէօխէր, Գերմանիոյ առողջապահական վարչութեան անօրէնը, խօսելու առիթէն թոքախտի մարդոց փոխանցուելու կարելիութեան վրայ, եւ եզրակացուց թէ ամէն առաւ կաթ միշտ պէտք է եփելով խմել, երբեւէ աներեն տառաւ զգուշութիւնը։ Բարբոզէն բրոֆ. Նօգառ ըսաւ թէ կենդանական թոքախտը բարձրացուցած կը փոխանցուի մարդուն, գլխաւորապէս կովի միջոցաւ, եւ բուսանգ կերպով հարցուց Թոքի զարմիցը։ Ուրիշ բժիշկներ ալ խօսք առին եւ դանազան կարծիքներ յայտնեցին։ Ամէնէն վերջը Տքթ. Քախ խօսելով, զօրեղապէս պաշտպանեց իր տեսութիւնը, աւելցնելով թէ ոչխարներէն կաթնոր տրգիւնքներ ձեռնարկ պէտք հանէ։ Կիրակի օրը վարչական միջազգային մարմին մը կազմուեցաւ, համաժողովին կանոնադրութեան գործերը վարելու համար։ Համաժողովին անդամները մէջը կը հաւատան թէ ձեւը բերուած արդիւնքները գոհացուցիչ են։ Այսպիսի համաժողովին ըստ որեւէ միջազգային են թոքախտի դարմանումով զբաղող բժիշկներ, և համերաշխ քաղաքացիական դեռ անճրուած է, Թոքախտի դէմ պայքար մղելու համար, ընտանիքներու սպառ կեցութիւնը։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԳԱՂԹԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ Հարաւ. Աֆրիկէ պիտի երթայ նոյեմբերի վերջերը, ինչպէս արդէն ծանուցեցինք։ Նախարարը անդէն վրայ պիտի քննէ պատերազմին վերջաւորութեան հետեւանքով յառաջ եկած խնդիրները եւ նոր գաղթավայրերուն գործերու կարգադրութիւնը։ Պ. Չէմպրլէն, որ պիտի այցելէ Բարիզոյ, Նաթալ, Օրանժ եւ Թրանսվալ, կը յուսայ առիթ ունենալ անձամբ խօսակցելու բոլոր տարրեր կողմերու ներկայացուցիչներուն հետ եւ անոնց կարծիքները հասկնալ աղայ քաղաքականութեան մասին։ Գաղթային նախարարը կը յուսայ Անգլիոյ վերադառնալ մարտ ամիսին։ Եուպրոնը թագաւորը վաւերացուցած է այս կարգադրութիւնը։

—Լոնտոնի թերթերը երկարօրէն կը խօսին Պ. Չէմպրլէնի Հարաւ. Աֆրիկէ մեկնելու առթիւ ծանուցումէ պաշտօնական զեկուցումին վրայ։ Պահպանողական թերթերը կը գովեն այս որոշումը, եւ կ'ըսեն թէ անհրաժեշտ պիտի նպաստէ փարատելու վերջերս Հարաւ. Աֆրիկէի մէջ ծագած մտահոգութիւնները։ Իսկ ազատական թերթերը այն կարծիքէն են թէ այս ուղեւորութիւնը կասեցնել որոշուած է, լռեցնելու համար Ուէսթմինսթերի և ուրիշ տեղեր ծայրայեղ անգլիացիներուն բողոքները։ «Մորնինկ Լիտըր» այս ուղեւորութեան կը հետեւցնէ թէ Չէմպրլէնի Լորտ Միլնըրի միջեւ կարծիքի անհամաձայնութիւն կայ։ Ցայտնի է արդէն թէ Պ. Չէմպրլէն հակադրուած էր Բարիզոյի սահմանադրութիւնը դադրեցնելու նման խնդրոյ մը մէջ մերժել Լորտ Միլնըրի առաջարկը։

ԱՒՍՏՐԱԼԻԱԿԱՆ թերթերը բաւական քննադատութիւններ կ'ընեն, այդ գաղթավայրին՝ Հարաւ. Աֆրիկէի պատերազմի միջոցին հետեւած քաղաքականութեան մասին։ Մելբուրնի հինգ թերթ մը, «Արկիւս», կ'ըսէ. «Այնքան զրադիլ Հարաւ. Աֆրիկէի մէջ ... քաղաքականութեան տարօրինակ եւն. վրայ, որ բաւ իսկ մեր երկրին վերաբերեալ գործերը խաղք վիճակի մը մէջ ինկան։ Մելիսները ծախսեցինք մեր հարստութենէն, մեր երիտասարդներուն ամէնէն թարմերը կորսնցուցինք, այնպէս որ այսօր բաւ իսկ մեր երկիրը աղքատութեան մէջ ինկաւ, եւ այժմ անկարող կը գտնուի երաշտութենէն առաջ եկած թշուառութեան դիմադրելու»։ Աւստրալիոյ ուրիշ թերթ մը, «Հէրըլտ», միւս կողմէ կ'ըսէ. «Մենք հոգը սորվեցանք եւ կը գովենք փոթորիկը, որ երկաւ կուզայ համբաւաւորութեան ջլատուելով, եւ մեր լաւագոյն քաղաքացիներուն դժգոհութեամբը եւ Հարաւ. Աֆրիկէ գաղթելովը։» Նոյն թերթը կը յորէ թէ միմիայն անցեալ տարուան մէջ 4000 Աւստրալիացիներ գաղթած են երկրէն։

ՎԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ Բարիզի դեսպանը Նազար աղա, ի մօտոյ հանգստեան պիտի կոչուի։ Կ'ըսուի թէ Վէհափառ Շահին Բարիզ գտնուած միջոցին դեսպանը ինքը խնդրեր է հանգստեան կոչուիլ, յիշեցնելով իր երկար տարիներու ծառայութիւնը։ Նազար աղա 1873էն ի վեր կը վարէ Բարիզի Պարսկական դեսպանութիւնը։

Գերմանիոյ կայսրուհին շաբաթ օրը իր ներկայութեամբ ընդունեց կայսերական ... թատրոնը։ Ընդունելութիւնը մէջ մեծ աներ։ Շաբաթ օրուան ներկայացումն մէջ կարդացուեցան զանազան վեհապետներէ հասած հեռագիրներ։

—•—

«ԳԵՐԵԶՄԱՆԻՍ ՎՐԱՅ ԾԱՂԻԿ ՉԵՄ ՈՒԶԵՐ»

Լաւըր Անգլիացին կուզայ։ Տասնըվեց տարեկան աղջիկ մը, Բէյչ Կրօվ, արարմունք օրը փորձեր է անձնասպան ըլլալ, բանալին տարօրինակ պարագաներու մէջ։ Ուրբաթ օրը աղջիկը— որ ակարատ ալ կը ճանչէր— իր թաղին առթիւնեաստանց երթալով կը գտնուէ թէ մայրը նախանձ է զինքը։ Տրուած հրամանի մը վրայ տանիքին մը աղջկան հետ տունէն կ'ելլայ, եւ երբ ինք հոն կը գտնուէր, աղջիկը տունէն դուրս ճ'ելլէ։ Շատ չանցած տանիքանց ծառերէններուն կողմը կը կանչուի, ուր աղջիկը ջուրին մէջ պառկած էր։ Ոստիկանը դուրս կը հանէ աղջիկը, յուսահատ Անգլուհին կը պաղատի որ զինքը մինակ ձգեն` ըսելով.

—Մեռնի՛լ կ'ուզեմ ես, պէտք մեռնիմ։

Գրպանը խուզարկելով դանակ մը կը գտնեն, ինչպէս նաեւ նամակ մը հետեւեալ հասցէով.—

«Ամենասիրելի հայրս, մայրս, եւ եղբայրներս»։ Նամակին մէջ աղջիկը կը գանգատի թէ տանը մէջ անիրաւ վարմունք մը կը ցուցնէին իրեն հանդէպ, որովհետեւ չէր կրնար գործ գտնել, եւ թէ երբ զինքը ճահիճին մէջ կամ կռիւը կորսուած տեսնէին, պէտք հանգիստ պատճառը։

Վերջացնելէ առաջ աղջիկը կը գրէր. «Չեմ ուզեր որ ծաղիկ դրուի գերեզմանիս վրայ, եւ կը յուսամ թէ պիտի թողուք որ ինծի նման տղայ մը գտնուի մէջ, եւ դուք ալ պիտի հետեւիք ինծի... Մնաք բարով»։

Աղջիկը առողջանոցն տարուելով դատաւորը հարցուց թէ քրոջին վրայ չէ՞ ցաւեր։

—Ոչ, չեմ ցաւեր, պատասխանեց աղջիկը։

Դատաւորը շաբաթ մը արգելարանի մէջ փակուելու դատապարտեց յուսահատ աղջիկը, քրոջին վրայ խորհելու համար։

ԻՐԼԱՆՏԱՅԻ մէջ ուսուցչական մեծ հաստատութիւն մը կայ, որուն գրագիրներուն մեծ մասը արտաքսուածները գանուելով, որոշ ժամանակ մը արուած է իրենց, առանց գործի դուրս հանուր։ Բայց իրենց համար յառաջ ցանկ մըն ալ կայ, որուն վրայ պէտք է նշանակեն իրենց ուշ մնալուն պատճառը։

Առաջին հանդը գրագիրը միշտ հետեւեալ բառերը կը գրէ ցանկին գլուխը. «Շոգեկառքը ուշ մնաց», «հանրակառքին ձիերը տառապեցան», «Թրամուէյ արկած մը կոնտարկոսեցաւ» կամ ուրիշ ինչ պատճառ որ ունի։ Միւս գրագիրներն ալ «նոյնպէս» բառը դրելու համար (») այս նշանը կը դնեն։

Գրագիրներէն աղջնակ վարժուած են (») դնելու որ, գրեթէ բնաւ հոգ չեն ընէր նայելու թէ ցանկին գլուխը ինչ պատճառ գրուած է։

Առաւ մըն ալ առաջին անգամ հասնող գրագիրը հետեւեալը կը գրէ ցանկին գլուխը, իբրեւ իր յապաղման պատճառ։

«Կինս հիւանդ էր, երկուորեակ մը ծնաւ։»

Երեւակայեցէք անօրէնին ապշութիւնը, երբ կը տեսնէ որ բոլոր գրագիրներն ալ ցանկին վերէն վար (») դրած էին, առանց կարդալու ցանկին գլուխը նշանակուած պատճառը։

Տէօրէնին զարմանքը աւելի կը կրկնապատկուի, երբ ցանկին մէջ կը տեսնէ նաեւ ամուրի ծառայողներէն մէկուն անունը, որ ասոնց չորս տարեկան աղայ մըն էր։

ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ԿԻՆԸ — ԱՅԼ ՀԱՏՈՒԱԾ

ՔԱՄԻԼ ԲԷՔ

ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ԿԻՆԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Բ.

ԼԻՒՍԻԷՆ

Լիւսիէնի չուրջը մթին ամպերը հաւաքուեցան։ Արեւը ճառագայթ մը, յոյսի նշոյլ մը չէր ուզեր հեռանալ աւելի անուշ տեղերուն մէջէն։ Հովը կը փչէր ու օդապէն կերպով կը սուլէր թշուառ կնոջ շուրջը. ալիքները աւելի առաւել կ'ընդհարէին այն ժայռին որուն վրայ լքուած, կրած ձանձրոյթ է։ Հանգիստներուն դղրդիւն փրփուր կը ցայտէր, եւ մերթ ընդ մերթ կարգը կ'ընդհատէր խեղճ Լիւսիէնի գէմք, ցուրտ եւ աղի ջուր մը սրսկելով անոր երեսէն։

Բաւական ժամանակ անցնելէ ետքը, Լիւսիէն յանկարծ արթնցաւ իր ցաւագին երազներէն, զգալով սաստիկ անօթութիւնը ներկայ արհաւրալից իրականութեան բերելով զինքը։ Նախորդ գիշերուան դէպքերէն առաջադիմութեամբ, Լիւսիէն ո՛չ իրիկունը հաց կերեր էր եւ ոչ ալ նոյն առաւօտ, երբ Մօպերթէն զինքը քաշէն ընդոստ արթնցնելով, սաստիկ խռովութեամբ այս ժայռին վրայ նետեր էր անգթօրէն։ Զգացած ցաւերուն ու վախցողութեանը ատեն թէ, հեծքերը երկնցաւ չորս կողմը, ընդդիմութեանը փնտռելով իր անօթութիւնը անցընելու յարմար ակէ բան մը։ Զառիթափ մէջ, քէչ խորութեամբ, կը նշմարուէին ժայռին վրայ փակած խեցեմորթներ։ Լիւսիէն անօթի մէկ քանի հատ փրցուց, հազուաններն ալ թրջել հարկադրելով, եւ յետոյ սկսաւ անյագաբար ուտել իր վաղը հօրը։ Այդ նորօգուի ախորժակ չկրցաւ ազդել իր ատանքութիւնը մոռցնելու, եւ միւս կողմէ սաստիկ ծարաւ մը սկսաւ չորցնել կոկորդը։ Լիւսիէն շրջեց աչքերը, հաւաքել ջուր, առանց բան մը գտնելու, մինչեւ ժայռերուն ծակը սառնեցնելով մարմինը։

Խեղճ կինը փորձեց ծովուն ջուրով թրջել իր շրթունքը։ Բայց անոր դառն համը աւելի յորդեց ու չորցուց զինքը։ Բերանը կիսաբաց, օդը շնչել սաստիկ լեզուն, լուսալով տակը մէջ ակօսներ գտնել, բայց ընդհանրապէս ծով օդին աղի մասնիկները աւելի տանջեցին իր ծարաւը։

Ու ժամեր անցան այսպէս, խեղճ աղջկան համար գիշերական թէ բարոյական տառապանքներու արհաւրալից ժամեր, որոնց միջոցին Լիւսիէն մերթ ընդ մերթ իր նոյնանձնը յուսահատօրէն կը պտտցնէր հորիզոնին չորս կողմերը, որ միշտ ամայի կը մնար, երկինքին ու ծովուն միօրինակ անհունութիւնը միայն պարզելով։

Ցանկարծ աչքերը յանած մնացին ծովուն հեռաւոր կէտի մը, ու խեղճ կինը խուլ բացագանչութիւն մը արձակեց։ Երկու ուղեւորներու մասին ծայրերուն վրայ կը խօսէր, կարծես թէ այդպէս քանի մը անիծեալ վեր բարձրանալով պէտք կրնար աւելի որոշակի տեսնել այն առաջիկան որ թեքերու փրկութիւնը, կեանքը պէտք բերէր իրեն...

Մէկ քանի վայրկեան ետքը սարսռալէն աղաղակ մը արձակեց արտին խորէն։ Ա՛լ տարակոյս չկար որ հորիզոնին վրայ երեւցածը չդիմաւ մըն էր։ Զգացած անհետելով յոյսէն լէմուրացած, կրցաւ նշմարել նաեւ թէ նաւը՝ յառաջանալով գէպի այս ժայռը ուղղուած՝ գէպի հոն կը դիմէր ուղղակի ուրեմն որ կարելի էր այդ պաշտպանու գաւուշկիլ այն հետաւորութենէն, որ շատ մեծ էր ասկէ։

Տենդոտ անհամբերութեամբ մը աչքի ճերմակ շրջանցելով հանեց, եւ զայն պտտցնելով խռոշը դրօշի մը ձեւով կ'ըլլայ յուսահատօրէն չուրջէն, իր թշուառութեանը մէջ չկրնալով զգալու թէ անկարելի էր որ իր զբաղ նշանը տեսնուէր այդպիսի հեռաւորութենէ մը, երբ հոդայ չդիմաւ առաջնուն հովիւ աղա խաղալիկի մը չափ կ'երեւնար։

Այդ վայրկեանին ի՛նչ համար սկսաւ առաջարկին, ցուրտին ապտակ մը, իրեն այնպէս կուզայ թէ յաւիտենականութեան մը չափ երկար ժամանակ անցեր էր, եւ տանջումն նաեւ չէր մեծնար բնաւ։ Մերթ ընդ մերթ անհետանալ մտածմունք մը կամ հոդայ ալիք մը կը ծածկէր զայն իր աչքէն, եւ այնուհետեւ աւելի չեղուած անձկութեամբ մը կը փնտռէր նոյն կէտը՝ կասկածելով թէ մի՛ գուցէ մէկ մըն ալ չերեւայ։

(Շարունակելի)

«ՄՈՒՐՃԱՆԳԱԿ»Ի ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1902

1320 Ցնվ.	Օր Հոկտ. 18	1902 Նո.
Ռէջէպ 29	ՈՒՐԲԱԹ. Պահք։ — Ցն. Ղուկ. աւ. աւետարանչին։ — Տն. Գոյ զաթիմ։	Հոկտ. 31
	Ետ. Լս. Ժ. 17 ս. 3 Հովմանց եւ ամէրկ.	
Ա. Ժ. ՕՐ 6 50		Ահ. ՕՐ 6.57

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷ ԼՈՒՐԵՐ

ՏՆՏԵՍ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ Սամաթիոյ ազգային երկսեռ վարժարանաց ընտրութեան խնդրոյն նկատմամբ աո Թաղ. Ժողովի մասնաւոր անհրաժեշտ յանձնաժողովոյ հաշուեցոյց օրինաւորութիւնը հաստատած, անոր բովանդակ գործառնութեանց մասին իր հաստատ գնահատութեան արդիւնքն ու անհատութիւնները ներկայած եւ իր եզրակացութեան մէջ յանձնաժողովոյ պաշտօնավարութեան գ հաւանութեան արժանի գտած է։ Առաւօտեան նոր հաստատութիւն մը այս թերթին մէջ պաշտպանուած արդար գանձ մը եւ տղոցու հերքում մը կայ մը ընդդիմադրաններու, որոնց գործին անձնական պատմառով, այնքան խօսքերէն հրապարակաւ երագութիւնները։

ԳԱԼՖԱՃԵԱՆ որբանոցին ի նպաստ Գարակէօզեան Նշանայ էֆ. 2, Գարակէօզեան Արշակ էֆ. 3 և Կիւմիւշճեան Տիրան էֆ. 2 ոսկի նուիրած են։

ՌՈՒՍՃՈՒԳԻ Յէշլեան Արիսաւէս քահանայ մեծ աշխատասիրութիւնը (Քաղաքականութիւն Բրիտանեականաց), անուն գիրքը քննելու համար յանձնուած էր Տ. Սմբատ Վրդ.ին, որուն Պատրիարքարան զրկած տեղեկագիրը յանձնուեցաւ Կրօն. Ժողովին։

ՆԳԱՍՏԻՑ Թանձնաժողովոյ անդամներէն Կեսարեան Մինասն էֆ. երբեմն անդամ ըլլալով հրաժարական ուղղեր Ս. Պատրիարքը ընդունել է այդ հրաժարականը։ Նոյն Ցանձնաժողովը հեքէ Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ գումարուելով, որակարգին վրայ զբաղեցաւ հաշուեկան խնդիրներով զբաղեցաւ։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ յառաջիկայ նիստին մէջ երեք անդամէ բաղկացեալ Յանձնաժողով մը պիտի կազմէ որ հիւանդեան կառքին գործողութեան պէտք հոգէ Ս. Պատրիարքին նախագահութեան տակ։ Սահատարեան, Ալթըն, Գարակէօզեան և Կիւմիւշեան անդամներու խնամակալութեան պաշտօնէ մը ստանձնող մը մէջ ալ պէտք պատրաստուի։ Այս ծրագրին մէջ պիտի որոշուին կարգադրութիւնք խնամակալութեան Վարչութեան հանդէպ ունեցած պարտաւորութիւնները։

ՈՒՐՖԱՅԻ առաջնորդ Անանիա Վ. Հաղարտղաեանց արձակուրդով իր ծննդավայրը Տարէնտէ երթալուն առթիւ իր հօտերուն վրայ գտնուած հայերու գերեզմանի եկեղեցական եւ կրթական վիճակը անցեալ մը հաղորդեր է Պատրիարքարան։ Այդ տեղեկագրէ կը տեսնուի թէ Մարտը ժողովոյ Ուրֆայի մէջ 101 որբ կայ դրուած, Ս. Սահակեան որբանոցին մէջ 20 որբ, իսկ Անգլիական որբանոցին մէջ 141 մանչ եւ 171 աղջիկ։ Նոյնպէս Գերմանական Որբանոցին մէջ 113 աղջիկ և 200 մանչ կը գտնուին, ինչպէս նաեւ 12 աղջիկ ալ բողոքական բարեգործի մը հոգածութեան տակ են։ Ուրֆայի պատարագներուն համրանքն է 758։

ՍԿԻՒՏԱՐ Ս. Խաչի թաղին Տ. Մկրտիչ Եպս. Վեհով աւագ, Նորքնոյ թաղ. խորհրդոյ երեք անդամներուն Բարսեղ Աւետիսեան, Գալֆին Ծէվուհիեան և Կարապետ Բուլեան էֆ.ներուն հրաժարականը Պատրիարքարան ղրկեր է, որոնք ընտրական կանոնները հետ մէկտեղ յանձնուեցան Քաղ. Ժողովոյ։

ԳԱՍԹԱՄՈՒՆԻԷՆ հանրագրութիւն մը եկած է Պատրիարքարան, որով Շիթաղ գիւղ կը խնդրուի։ Հանրագրութիւնը ստորագրողները կ'ըսեն թէ իրենց հովուական չեն իրենց թաղ. խորհուրդին տուած բացատրութիւնները։

ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ Գուշեղի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ նորոգութիւնը աւարտած է։ Առաջնորդ Սմբատ

Վ. Սաստեթեան Վարագայ Խաչի տօնին օրը նոյն գիւղը գալով և Ս. Պատարագ մատուցանելով նորոգուած եկեղեցւոյն օրհնութեան կարգը կատարեր է ի ներկայութեան գիւղացիներու և ուխտաւոր ժողովրդեան։ Առաջ գիւղը՝ նորոգուած եկեղեցիով մը օժտուեր է։

ՎՐԱՍՏԱՆԻ Էջխարքը վերջերս այցելեր է Ս. Էջմիածնի վանքը, և դիմաւորուեր վանքի միաբանութեան կողմէ, և Իջման տաճարին մէջ աղօթելով, այցելեր է նաև Թանգարանը։ Այս Վեհարան եկլելով ընդունուեր է Ս. Կաթողիկոսին կողմէ, որուն հետ աչքընթաց խօսակցութիւն մը ունեցեր է։ Էջխարքը տեսակցութեան միջոցին յայտներ է նաև որ Երևանի մէջ շինուած Ռուսաց եկեղեցւոյ խորաններէն մէկը պիտի նուիրէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի անուան, եւ արտօնութիւն խնդրեր է Էջմիածնի մէջ գտնուած Լուսաւորչի մասունքներէն առնելու և Երևանի տաճարին մէջ ամփոփելու։ Ս. Հայրապետը սիրայօժարութեամբ ընդուներ է այս խնդիրը։ Այս Վեհարանի մէջ հաց տրուեր է, որուն ներկայ գտնուեր է նաև Նախանգապետը։ Սեղանի միջոցին երկու կողմէն պաշտպանութեան ճառեր խօսուեր են։ Ճաշէն վերջ Էջխարքը այցելեր է հոգևոր ճեմարանը, ուր երգեցիկ խումբը Հ. Կոմիտաս Վ.-ի առաջնորդութեամբ զանազան երգեր երգեր է։ Անկէ վերջ երգուեր է նաև Հայրապետական մաղթանքը։ Էջխարքը դարձեալ Վեհարան երթալով, հրաժեշտ առեր է Ս. Հայրապետէն և մեկներ է միևնոյն պատուով։

ԱՄԱՍԻՈՑ Առաջնորդ Տ. Արիստակէս եպսկ. որ Սեբաստիա գացած էր խնամակալին այցելութիւն տալու համար, այս անգամ իր առաջնորդանիստը վերադառնալու առթիւ Թոքատէն անցեր և տեղւոյն եկեղեցւոյն մէջ Պատարագ մատուցանելով քարոզ խօսեր է։ Սրբազանը եպսկ. այցելեր է նաև Ցօլիմ Աննայի և Ոսկերչեանի վանքերը։

ՍԱՄԱԹԻՈՑ Ալթը Մերմէրի Թաղ. Խորհրդոյ դիւանին կողմէ հետևեալ գիրը գրկուած է Ս. Պատրիարքին.—

«Հաս ընծայելու ամփոփութեան երկու Թաղերու Խորհուրդներու յարգելով կ'ընդունինք երկու Թաղից Ազգային Տնօրէն Խորհուրդներն, և կը հակենք նոյն գործառնութեանց երկու ատեններէ ի վեր, ինչպէս վերջին Տնօրէն Խորհուրդն ընտրած ենք անդամ ներկայացուցիչներն երկու Թաղ. Խորհուրդներ ի միասին։ Սոյն ընտրելու օրինաւոր Տնօրէն Խորհրդոյ տասներկու անդամոց ինն այս անգամ հրաժարած և միայն երեքը մնացած են և Սամաթիոյ ամբ. Թաղ. Խորհուրդը, փոխանակ լոկ ընծայելու ամփոփութեան գործ վիճակ պարզելու Նարլը Գափուի Թաղ. Խորհրդոյ և մեզ, ինչ տասնեւիննեւ ինն նոր անձեր ևս ընտրելով հնոյն երկու, կազմեր է Տնօրէն Խորհուրդն, որոնցմէ անձերէ որոց մէջ Ազգ. Սահմանադրութեան վարչական մասին և մինչեւ իսկ պաշտօնեան շնորհանք երկու դրոշակիր կը գտնուին, և թուական այն է որ Բարձր. Սրբազան Հայր, մեր և Նարլը Գափուի Խորհրդոյ դրուագ գիւղացման շրջաբերական կանոնաւորութիւն տալ Սամաթիոյ Պատուաւոր Խորհրդոյն՝ որուն նախագահն է կ'երևայ թէ, յաւելեալ երկու Թաղերու և որոնց անկախորդ հետեւանքներ յառաջ եկած են այսպիսի աննկատակ և լուծեալ գործոց պատճառաւ։ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայր.՝ Ներկայացնելով մեր Բարձր. Սրբազնութեան, կը խնդրենք որ հրամայէ մեր երկու Թաղերու իրաւունքներն յարգելու և կամք պաշտպանելով մեզ՝ Նարլը Գափուի հետ միանալով գրել Աղքատախնամ մը կազմելու որպէս զի տեղեկացումներով լի կարգադրութիւն տան, որ Սամաթիոյ Թաղի մէջ ունեցած պարտականութիւն յառաջընթաց դիւանին ընտրութիւնը, և որ Նարլը Գափուի ալ այս խնդրով գէթ մը գրեց մէ Ս. Պատրիարքին, որ փոխանորդ Սրբազանին ալ յանձնեց այս գործին քննութիւնը, անկողմնութիւն ստանալով Սամաթիոյ Թաղ. Խորհրդէն։ Այս հնագոյն մէջ ընկերք ամբաստանութիւնն ներ կան, որոնք անպատճառ քննուելու պէտք են կ'ըսուին։

ՊԷՇԻԿԹԱՇԻ Խորհրդոյ Թաղ. Խորհրդոյ հրաժարած է Ընդհ. Ժողովոյ նախագահ Գալէմճեաններէն Գիէլ Վարդանեան կողմէ, իր տասնէն նիստը խնամելու յառաջիկայ վերջին և կրօնական դիւանի ընտրութիւնը։

ՄՈՒՐԱՏՉԱՅԻ Թաղ. Խորհուրդը գրած էր թէ հօն գտնուող Վարդան վարդապետը ոչ ևս կարգուած է վարժարանին։ Սոյն վարդապետը Սրբազանագէտ միջոցն և արձակուրդով եկած ըլլալուն, գրուեցաւ Սրբազան Ս. Պատրիարքին թէ կ'արտօնէ այն վարժարանը պաշտօնավարելու Մարտիրոսյ։

ՆԱՐԼԸ ԳԱՓՈՒ.— Ցանկալի եղած գիրք կազմ. 20, Թաղիս Ս. Ցովհաննէս եկեղեցւոյ ամենակարգեալ սաների Ս. Ս. Ալեքսան Ս. Պատրիարքի Հայր Եպիսկոպոսի Ս. Պատարագ մատուցանելով Լուսաւորիչ Ս. Պատրիարքի, Հոգելոյս եկեղեցւոյ մէջ և իր հոգեւոր բարեխօսութիւնը կը խնդրէ ժողովրդոց։

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենապետ — Ատենադպիր
Ի. ՀԱՑԿԱԶՆ — Զ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՄԱՀ
ՏԻԿԻՆ ԱՂԱՒՆԻ ԳԱԶԱԶԵԱՆԻ

Հայ կիներու դասէն կարեւոր դէմք մըն ալ պակսեցաւ։ Կեցեալ՝ ընկերական շրջանակի մէջ և կարեւոր՝ մանաւանդ հանրային բարեգործութեան տեսակէտով։ Տիկին Աղաւնի Գազազեանց քոյր հանգուցեալ Ցակոբ փաշայի, կենսաց իր մանկանցնու Բերա իր բնակարանին մէջ, ուր փոխադրուած էր երկու օր առաջ։ Տիկին Գազազեան Թիթիզ ակադեմիական մը ունեցաւ երկու շաբթէ օրը և օր մը վերջ Թոքատեանի նշաններ տեսնուեցան իր վրայ։ Հանրային բժշկական դարմաններու հետեւանքը չէր, որ կը հոգածին ունեցեր եւ տեսեր կը կատարէր յաղորդութիւնները, ինչպէս կը տեսնուէր այդպէս հրատարակուած ժողովուրդին մէջ։ Տիկին Գազազեան բարեկեր, և մնացեալ կին մըն էր։ Իր եղբօրը կենդանութեան ինչ էր տան վարիչը, իսկ անոր մահէն յետոյ, իր եղբօրը Նշան էֆ.ի հետ յանձնուեցաւ հանգանակելու Գազազեանց պատիւն ու շուքը։ Ընտանիքին կեանքէն դուրս հանդիսանալը ազնիւ և ձեռնտու էր նաև հանրային ձեռնարկութիւններու։ Հիւանդանոցի Տիկնանց խնամակալութեան մէջ անդամ էր դարը, ինչպէս օգնեց ու նպաստեց նաև Գալֆաեան որբանոցին և ուրիշ կրթական ու բարեգործական հաստատութիւններու։ Դեռ մէջ երկու շաբաթ առաջ, Թէլեան Բարթող էֆ.ի առաջարկութեամբ, անհատներ տրուեցան խնամակալութեան մը ձգտութիւնը Գալֆաեան որբանոցի մատակարարութեան համար. անոյն այդ նորոգած մարմինը իր առաջին նիստը չգումարած Տիկին Գազազեան մեկնեցաւ աշխարհէս։ Իրաւունք ունինք ըսելու որ նոյն յանձնաժողովոյ միւս անդամները, որ ոչ նուազ բարի աւանդութիւններով զօրացած են, շարունակեն այդ գործը, որ անոր կարևոր և օգտակար պիտի ըլլայ։ Մեր ցաւակցութիւնը կը յայտնենք հանգուցեալին եղբօրը Նշան էֆ.ի, ինչպէս նաև բոլոր պարագաներուն։

* *

Վաղամեռիկ Նշան էֆ.ի Գազազեան, Տէր և Տիկին և որդւոց Սարգեան, Տէր և Տիկին Ցարութիւն Սաւաճեան և որդիք, Տօգթօր Իւթիւճեան այլ և հօրաքրոջ ազգականաց ու բարեկամաց ցաւօք սրտի կը ծանուցանեն գոյժը մահուան

ՏԻԿԻՆ ԱՂԱՒՆԻ ԳԱԶԱԶԵԱՆԻ

որ յետ կարճատև հիւանդութեան իր մահկանացուն կնքեց ի խոր սուգ համտելով իր եղբայրը և համայն ազգականներն ու բարեկամները։

Ցուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուի պիտի ունենայ վաղը ուրբաթ օր, Հոկտ. 18 ժամը 5ու կէսին (Ը. Թ.) ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Բերայ, ուր փոխադրուած է հանգուցելոյն մարմինը և պիտի ամփոփուի իր գերդաստանի յատուկ դամբարանը, Բերայ, Շիշլիի ազգային գերեզմանատան մէջ։

Բերա, 17 Հոկտ. 1902

Կը խնդրուի ծաղկեփսակ չղրկել։ Մասնաւոր հրաւիրագիր չենք ղրկեր, կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այն համարել։

Արամ էֆ. Անտօնեան կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ վերջնականապէս հրաժարած է «Մանզի» լրագրի խմբագրութենէն։

ՓԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

30 Հոկտեմբեր 1902
ՍՐԵՎ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

Ֆրանս. 3%	(3% Français)	99.32
Րէժի	(Tab. Turcs)	360
Գոնսոլիտ	(R. Turque D.)	27.92
Սրկաթուղի	(Lots Turcs)	122.75
Պանք Օթթ.	(Banque Ott.)	585.
Թրանսվալ	(Transvaal.)	141.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԱՒԱՌՆԱԿԱՆ
(Այս առաւօտ)

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Պոլսէն ստացուած տեղեկութեան Հէրէքէի հայոց գործարանին տէրերն Աջիբ պէյն։

Ուլաշի Ա. ատեանան՝ Սեմանեի Նոթաներէն Տէֆթէրտար Րիֆաթ պէյն։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Ա. կարգի Շէֆգաթի պատուանշան տրուեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին երկու աղջիկներուն։

Բ. Շէֆգաթի՝ վաճառական Պ. Պեյզէրի որդւոյ, և Գ. Շէֆգաթ՝ անոր հարսին և Օր. Թրանթոնին։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ.— Ինչպէս երէկ գրեցինք, հոկտ. 12էն ժանտախտի դէպք մը պատահած է Բերա, Գալէ-Գափուի կողմը, և վարակեալը Սէրվէթֆունունի հիւանդանոցը փոխադրուած էր։ «Սէրվէթ» կը ծանուցանէ թէ վարակեալը մեռած է։

—Ռուսմանական կառավարութիւնը միայն բժշկական քննութիւն մը սահմանած է Կ. Պոլսոյ ժամանումներուն համար։

ՍՕՖՐԱՆԻԿԻ ԲԱՑՈՒՄԸ.— Սօֆրանիկէ նատաշրջանը բացուեցաւ երեքշաբթի օր, կէսօրէն առաջ։ Նախագահ Խորհուրդին նախագահը կարդաց Ֆերտինանտ իշխանին հետեւեալ ճառը.

Պարոն Երեսփոխաններ,

Մասնաւոր ուրախութեամբ է որ նորէն ձեզ կը տեսնեմ հոս հաւաքուած՝ կատարելու համար այն բարձր պաշտօնը զոր Պուլկար ժողովուրդը յանձնած է ձեզի։ Հաճելի է ինծի ի վեր հանել այն ջանքերը զորս իշխանութեանս կատարեց երկրին վարչութիւնը օրինական եղանակի մէջ դնելու համար, և առաւ փոյթեան ապացոյցն են նախանցեալին ժողովներուն աղատ ընթացքութիւնները։ Նոյնպէս հաճելի է ինծի յայտարարել թէ նախորդ նստաշրջանին մէջ ձեր քուէարկած փոխառութիւնները Պուլկարիոյ վարկին համար դրական եղան, կերպով կատարուեցան, և այս կերպով ընդհանուր այն նկատառութիւնները ավարտ երկրին քննուելու յառաջդիմութեան կը վերաբերին։ Եւ մասնաւոր գոհունակութեամբ մըն էր որ տեսնեմ թէ մեր իշխանապետութեանը բոլոր պետութիւններուն հետ բարեկամական յարաբերութեանց մէջ է։ Գիտեմ այն ջանքերը զորս ըրաւ իշխանապետութիւնը, որպէսզի Պուլկարիա պահէ իր լաւ կոչումները միջազգային յարաբերութեանց մէջ և գիտեմ նաեւ թէ այս ջանքերը զոր պաշտպանէ զինուորական։

Պարոն Երեսփոխաններ,

Օգտակար գործունէութեամբ մը համար ձեր ընելիք անձնւէր ջանքերուն հաւաքուած, չեմ կասկածիր թէ՝ դուք ձեր բոլոր ջանքերը պիտի նուիրէք լաւ մը ուսումնասիրելու և ընդունելու համար յառաջիկայ ատրուած օրէնքներ, ինչպէս նաև իշխանապետութեան ձեզի ներկայացնելիք օրէնքները։ Այս յոյսով՝ Աստուծոյ օրհնութիւնը կը հայցեմ ձեր գործոց վրայ և բացուած կը հռչակեմ ժողովին սովորական նստաշրջանը։ ՖԵՐՏԻՆԱՆԴ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Զինովիէվ եղբայրը, որ Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարարութեան մէջ օգնականի պաշտօն կը վարէ, ներքին գործոց նախարար Պ. Բլէվէի հետ, Լիվատիա ժամանեց։

ՀԵԼԼԷՆ ԴԵՍՊԱՆԸ.— Աթէնքի թերթերը կ'ըսեն թէ Սորփէս Թագաւորը Սալոնիկէն վերադառնալուն պէտի առաջարկէ Հասան Հէլլէն դեսպան Պ. Կրէբարքէ Կ. Պոլսոյ դեսպանութեան պաշտօնէն անուանուելու պաշտօնական գիրը։

—Մայրաքաղաքիս Հէլլէն գաղութը մասնաւոր է դրամահաւաքութիւն մը ընել, Մավրոգորտաթօ իշխանին իբր ինչպաշտ նուէր մը տալու համար։

ՕՍՄ. ՔԱՆՔԱՑԻ Բարեգի ժամանակութեան անօրէն Պ. ար Նէօֆիէլ, որ առանձ մը ի վեր մայրաքաղաքս գտնուէր, Բարէզ գնաց։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՆՔԱՑԻՆ ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ վրայ յօդուած մը հրատարակուած է Նէւ-Եօրքի մասնագիտական թերթի մը մէջ։ Ցօդուածագիրը կ'ըսէ թէ բուսական առատութեամբ քարիւղի հանքեր կը գտնուին օսմանեան կայսրութեան հարաւային արեւելեան կողմը, ուր հաստատուած է Պաղտատ։ Ուրիշ երկու գտա բայց յարակից քարիւղի հորեր ալ կը գտնուին Թուրքիոյ և Պարսկաստանի սահմանագլուխին վրայ։ Հողերներ կան թէ բՍու. Մավրու հարաւային ծովեզերքն ալ քարիւղ կը գտնուի, որ չյայտնաբերութիւնն է Պադէշի հանքերուն։ Անատոլիոյ մէջ ալ Ասիանէ հանքեր կը գտնուին, բացառիկ մը առաջադ, ինչպէս նաև Մակեդոնիոյ մէջ։

ՕՍՄ. ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ, որ Կայս. կառավարութեան կողմէ Լիվատիա ղրկուած էր, այսօր հոն կը ժամանէ։

ԳՈՆԵԱՑԻ կուսակալ Ֆէրիտ փաշա, ինչպէս գրեցինք, Սպարթա գացած էր, երկրաշարժէն վնասուած շէնքերը անձամբ տեսնելու։

մեծ ջանքերը դրուեցան նորոգել տալու համար։ Ձեւարդ փաշայ Սպարթայէն Պալտարա և Այլանձա անցնելով, հոն ալ վնասուած քաղաքներու շրջագայութիւնը տեսնելու և անցեալ չորրորդաբթի օր Անթալիա վերադարձաւ։ Կուսակալը պիտի ջանայ որ տուն մնացող մարդիկ 20 օրէն վերջ յանձնէ։

ԿԱՅՍ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ուսուցիչներէն Տքթ. Խօրասանեան էֆէնտի, այն վարժարանին մէջ իր երկարամեայ պաշտօնավարութեան համար, Կայս. Իրատէով, 1048 ղշ. ի հանգստեան թոշակ յատկացուած է։

ՀԱՆՔԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ.— Սուրբազան անձինը յատուկ հրատարակեալ երկիրներու մէջ գտնուած հանքարանական վարժարաններուն հետեւողութեամբ, Կայս. Իրատէով, Կ. Պոլսոյ մէջ բացուելիք հանքարանական վարժարանին մասին պատրաստուած կանոնագրութիւնները կայծէ հարց եղած ձեւագրութիւններուն վերջնական կարգադրութիւն։ Տրուած արտօնութեան համեմատ, այն վարժարանը նախորդ կարգէն զատ պիտի ունենայ նաև ուրիշ երեք դասարան, և պիտի ուսուցուին հանքարանութիւն, մեքենագիտութիւն, հանքերու զատելու գիտութիւնը եւն.։ Աշակերտները՝ տեսական մասէն զատ, պիտի հետեւին նաև այս ուսումներու գործնական և ամէն տարի Էրէյլի, Պալըքեսէր և Քէշիրանի հանքերը գրկուելով, հոն իրենց ուսումը պիտի կատարելագործեն գործնականապէս։ Վարժարանին ուսուցչական խմբակցութեան համար տարեկան 184000 ղշ. յատկացուած է։ Այս վարժարանին բացումը ի մօտոյ պիտի կատարուի։

ԽԱՂԱՄՈՒԼԻՆ ՈՃԻՐԸ.— Անցեալ օր, Շէլլէէ մէջ, մարդ մը գանի մը օր վրայէ վրայ իր բոլոր դրամները կը կորսնցնէ թղթախաղի մէջ։ Խաղամոլը վերջէն անգամ մըն ալ բաղդին հետ կռուելու և բոլոր կորսնցուցածները շահելու համար, իր աղջիկանը վերջին գոտին հինգը ձեռնոց ունեն կ'ուզէ ծախել։ Դժբաղդ աղջիկը, իր հայրը խաղամոլութեան յատ տեսնէն աղատելու համար, կը մերժէ գրաւը տալ։ Ասոր վրայ խաղամոլ հայրը կը կատղի և բիրվրդէյովը կը յարձակի աղջկանը վրայ։ Խեղճ աղջիկը հօրը այս յարձակումէն ազատ սպանուեր, նոյն վայրկեանին յանձնարարած կ'ըլլայ։

ԵՐԵՔ ՁԱՒԱԿ ՄԵԿԷՆ.— Պատրիարքարանի Անդրզբաշտան գիւղին գաղտնաքար Տէպլաս էֆէնտի Նէյտաղաշեան կինը իր ամուսնոյն ծնունդագործութիւնը ունեցաւ անցեալ օր, երեք զաւակ միեւնոյն ոչխարը բերելով, երկուքը աղջիկ, մէկը տղայ։ Երեք զաւակներն ալ քաջառողջ են, և երեք տասնեակ անենց մկրտութիւնը կատարուեցաւ Նարլը-Գափուի Ս. Ցովհաննէս եկեղեցւոյ մէջ։ Սանիկները ու բարեկամները շնորհաւորեցին ազնիւներու երջանիկ հայրը, թէ զաւակներուն և թէ անոնց մօրը քաջառողջ վիճակին համար։

ՇՈԳԵԿԱՌՔԻ ԱՐԳԱԾ.— Աւլի առաջ, ժամը 3-4ի առեւներըմ Էւնեկնէսրի կայարանէն չոգեկառքը ծամբայ ելած միջոցին, իր վագոններէն երկուքը երկաթուղիի գիծէն ելած և «Ֆուա-ալէթրէնքի»ներէն Հայ մը՝ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ և միւս քանիները վիրաւորուելով, մարեցան։

ՈՂՋ ՈՂՋ ԱՑՐԱԾ.— Գաւթէմաունիի գիւղերէն Տէրէքէօյի մէջ, հրդեհ ծագեցաւ Մուսթաֆա անուն մէկու մը տունէն և երեք պզտիկ աղջիկ բոցերու մէջ մնալով ողջ ողջ այրեցան։

ՑՈՒՆԱՑ Տ. Սօսթֆի Պատրիարքը՝ Ամերիկա գացած Օրթոտոքսներուն չէզոքութեան մը ունէր, դառնապարտանքով անոնց իրենց եկեղեցիներէն մեկնելը և հրահանգելով որ գանէ իրենց լեզուին ու կրօնքին հաւատարիմ մնան։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Արտաքսագործ Իմպէրիալ պէյի Պէրաքի ապարանքը անցեալ գիշեր գող մտաւ։ Տունին սպասաւորները թէեւ գողին մօտեցան զգայնուելով փորձեցին զայն բռնել, սակայն գողը՝ դանակն վրայ զանուած կարգ մը սպասաւորները վիրաւորելով փախաւ։ Գողը խոյզ կը փնտռուի։

ԿՆԱՍՔԱՆ.— Թուրքիոյ թերթերը կը գրեն թէ, Տրապզոնի մէջ, Սիւրմէնէ գաւառակէն Յոսան օղլու Վարդան իր կնոջ սպանած և գաղտնաբար Թագած ըլլալով, յէկուրս անկէ ձերբակալուեցաւ։

ՊՕԼՍՈՒ ՄԵԾ ՀՐԴԵՀԸ.— Ինչպէս գրեցինք, անցեալները Պոլսոյ մէջ մեծ հրդեհ մը պատահած էր։ Հրդեհի վայրէն կասած մտերմատութեանց համար յայտնի, հրդեհը ծագած է կէդրոն մը առանց և նոյն միջոցին փչող սաստիկ փոթորիկին պատճառաւ ծաւալելով, կէս ժամուան մէջ այրած են 101 տուն, 1 դպրոց, 1 մզկիթ, 1 թէքքէ, այս շէնքերուն բոլոր գոյքերը և 8-10000 փիլէ արմտիք։ Հրդեհելիները, սակաւոր կան իրենց ապրուստի չունեցող և չնորհիւ, յատկապէս տեղը գնահատուած են։

ԲԵՐԱՑԻ ՄԻՐԹԸ.— Պ. Պ. Guintini-Ramirez այս գիշերուան համար նոր յայտագիր մը պատրաստած են։ Սրէկ իրիկուն տրուած ներկայացումին ալ խուռն բազմութիւն մը ներկայ էր։ Արուեստագէտները և արուեստագիտուհիները միշտ ծափեր ու յաջողութիւն կը գտնեն։ Վաղը գիշեր չէնք ներկայացուած։ Օթեակներէն ու թիկնաթոռներէն շատը վարձուած են արդէն։

ՀՐԴԵՀ

Երէկ իրիկուն ժամը 2ին առեւները հրդեհ ծագեցաւ Օրթագիւղ, Սէնիի մահալլէ Թաղը հրդեհ ծագեցաւ տանէ մը, բայց միայն այդ տանը կիսովին այրեցաւ։ Նոյն ժամուն հրդեհին վայրը փութացած էին ոստիկաններ, թաղապետական պաշտօնեաներ, որոնք ամէն միջոց ի գործ դրին հրդեհին առաջքը առնելու համար։

ԻԶՄԻՐԻ ԱՌԵՒՏՐ. ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ԻԶՄԻՐ, 14/27 Հոկտ.

Այս շաբթու աֆիոնի գործերը շատ առևտրական էին։ Այժմ արտադրիչ և պարապ ներգործներու մէջ գտնուող աֆիոնի մթերքը կը բաւէ տարուան սպառման համար։

Գորիին գինը կայուն էր. բոլոր տեսակներուն վրայ 10-20 փարայի յաւելում մը կար։

Այսօր ստուգուած է թէ ազգային գորիի հունձքը՝ նախորդ տարուանէն պակաս է։ Այս բերքին մինչեւ հիմա հաւաքը 670000 պարկ, մինչ անցեալ տարի 800000 պարկ էր։

Բամպակի հրապարակը ամբողջ շաբթը ազնուացած էր։ Սակայն գինները չաբթուան վերջերը անկում կրեցին։

Սև խաղողի հրապարակը ամբողջ շաբթուան մէջ լաւ վիճակ մը ունեցաւ։ Կարմիր խաղողները հաւաստապէս փնտռուեցան։ Պոլսոյ Սուլթանիէ ջամիներուն նախորդ շաբթուան գիները անփոփոխ, Սակայն շաբթուան վերջերը գիները իջան։

Թուզերուն վրայ շաբթու բաւքը բարեհամ բերքը գրեթէ սպառած է։ Գինները միշտ կայուն են և խնդրանքները տեւական։ Այսօր կարելի է ըսել թէ ապրուած առաքումները՝ 60 հազար բեռի պիտի հասնին։

Ձէթի հրապարակը այս շաբթու պակաս ու անշարժ էր։ Վաճառումները միջակ կը մնան, և այսպէս պիտի շարունակէ մինչեւ որ նոր ձէթը հրապարակ ելլէ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ
ՍՐԵՎ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 29 հոկտ.— Վարչապետ Պ. Գոմպ և համայնքերու անօրէն Պ. Պըլբիէյ երկարօրէն տեսակցեցան համայնքներու կացութեան վրայ։ Մեկ քանի ընկերութիւններ նպաստաւոր ընդունելութիւն կ'ընեն իրաւարարութեան առաջարկին։

—Բարիզի Թատրոնի նուագածուներ Թաղանի յանկլում կը պահանջեն։

—Մօրէսի մարզիչը աշխատաւորներու մանապարտութեան վիճակ ցեղանա առժամանակի ալխատութեան փոխաւորեց։

ՄԱՏՐԻԴ.— Մադրիտի մօտ աղեղանի մը մէջ հրդեհ ծագելով, մեծ խուճապ ծագեցաւ 10000 ուխտաւորներու միջեւ։ Բազմաթիւ մեռեալներ և վիրաւորներ կան։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Ալեքսանդր Թագաւորը ներում շնորհեց անցեալ գարնան ծերակոյտին դէմ ելլելուն համար վտարուած դատապարտուածներուն։

ԲԱՐԻԶ.— Վարչապետ Պ. Գոմպ կէս օրէն առաջ ընդունեց հանքագործներու յանձնաժողովին անդամները, որոնց կ'ընկերանային Պ. Պ. Ժօռէս, Պըլբան և ուրիշ ընկերվարական երեսփոխաններ։ Վարչապետը յայտարարեց թէ հանքային ընկերութեանց հետ կատարուած բանակցութիւնները գտնուած բացայայտ ծախսու մէջ են։ Ընկերվարական երեսփոխանները յայտարարեցին Պ. Գոմպի թէ վաղը (երէկ) երեսփ. ժողովին մէջ հարցապնդում պիտի ընեն, որպէսզի վարչապետը տայէ մանրամասն պաշտօնապէս պարզելու կացութիւնը։

ՊՕՆՆ.— Երէկ իրիկուն կատարուեցաւ հանգուցեալ արձանագրութիւնը Գերման քոյրին երկրորդ որդւոյն՝ էօթէլ Ֆրիտրիխ իշխանին։ Ներկայ էր նաեւ գահաժառանգ իշխանը։

ԼԻՎԱՏԻԱ.— Պոլսոյ առաւօտեան դեսպան Պ. Զինովիէվ հոս հասաւ։

ԱՑՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 30 Հոկտ.— Հանրոպետ շնորհութեանց նախարար Պ. Մարկէմիւլ որ հիւանդ է, մահացեր է հրաժարիլ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Վիլհէմ կայսրը հաշիւ հրաւիրեր Կասս Պիւլովը։ Շնահավարար անցէլ է իր շնորհակալիր քանալու քանուն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Թուրք.	»	496.
Էվէրբրէնէրկար Ֆանիէ	»	261.
Լոթերիա	Ֆր.	78.50
Շէրգէթը Խայրիէ	Լ. Օ.	29.50
Պանք Նաս. Կրէտ.	Ֆր.	413.75
Թրամվայ բաժնեթուղթ	Լ. Օ.	5.47
» պարտաթուղթ	Ֆրք.	495
Թրանսվալ	Ֆր.	145.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Մէճիտիէ արծաթ	Ղշ.	108.01
Մէթալիք		102.25
Անգլիական ոսկի		109.38
Ֆրանսական ոսկի		87.12
Ֆիորին		51.06
Ռուբ.		90.10
Ռուպլի Թղթադրամ		8.65
Լոնտոն 3 ամիս		110.12
Բարիզ		22.83

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ 30 Հոկտ.

Անգլ. Կոնս.	93.18
Օսմ. գոն. սէրի B.	54.50
» » » C.	30.50
» » » D.	27.75
Պանք Օթթօման	13.37
Թրանսվալ	6.—

ԲԱՐԻԶ 30

Ֆրէնք Լիօնէ	1077
Իտալ. Ռանթ	102.75
Բէյրութ	501.—
Օսմ. Մաքս	518.
Օսմանիէ	475.—
Չէք Լոն.ի վրայ	25.125

ՎԻԵՆՆԱ 30

Ռուս. Սրկթ.	111.40
Օսմ. Ռէժի	326.
Փոխանակագիր Լոնտոնի վրայ	239.20

ՊԵՐԼԻՆ 30

Ռուս. Սրկթ.	122.20
Ռուպլի (100ը)	216.10
Փոխանակագիր Լոնտոնի վրայ	20.29

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Տ. Մ. Ա. Բէյքօզ.— Ստացանք նոր բաժանորդագինը եւ ձեր ուզած երկու թերթը ղրկեցինք։

Գ. Փ. Պէնտ.— (Եգիպտոս) Ստացանք բաժանորդագինը։ Թերթերը ասկէ վերջ թղթատարով պիտի առնէք։

Ս. ՓՐԿԶԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ տիկին Աղաւնի Գազազեանի յաղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։ Ազն. Տէր և Տիկին Միքայէլ էֆ. Ցակոբեան և Ազն. Եղբարք Թաշճեանց 216ական ղշ.։

* *

Հաստարանձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ անցեալ օգոստոս ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տէարք և Տիկնայք.— Մարգասէր էֆ. Շահէնեան՝ 1080 ղշ., Տիկին Աղաւնի Ս. Տաղտաղեան՝ նուէր պատարագի վասն հոգւոյ հանգուցեալ ամուսնոյն խորս Սահակեան էֆ. Տագրամեանի՝ 540, Եւ նուէր վասն որդւոյ՝ 100, Կարապետ էֆ. Գալֆաեան վասն հոգւոյ իր օր տիկին Մարիամ, Դիկրան Գալֆաեանի՝ 324, Տգր. Ֆիրքիտեան էֆ. օգոստոս ամսական՝ 216, Ամերիկ արհեստաւորք նուէր պատարագի՝ 200, Ցարութիւն էֆ. Եռամաքրեանի խանութի սաներն գանձ.ի՝ 186.75, Բարեսէր մի (Մ. Յ.)՝ 120, Սէվէրէկիոսրցի վեց ազգայիններէ՝ 110, Բարեպաշտուհի տիկին մը զար խոր ուխտի Ցիս. Օգոս.՝ 108, Միքայէլ էֆ. Ասատրեան՝ 108, Ասատրպաշտք ազգային մը՝ 108, Կարապետ էֆ. Ցովսէփեանի խանութի սաներն գանձանակէն՝ 105.75

Կարապետ էֆ. Գրիգորեան Սէվէրէկի 95, Գրիգոր էֆ. Սէմէրճեանի խանութի սաներն գանձանակէն 62.50, Տիկին Մանիկ Գ. Ասատրեան 56, Ցակոբ էֆ. Գէզմէճեան Սէվէրէկցիէ

գի 54, Կարապետ էֆ. Գասպարեան Սիվրիհիսարցի 54, Գասպարեան էֆ. Վ. Գարամանեան վառն ատրեղարձի անուան իւր հայրուրդուոյն Վարդանէսի 54, Ղազարոս էֆ. Դերձակեան 50, Զարեհ էֆ. Ետասաֆեան իւղագին յս. և օգն. 40, Սրապիոն էֆ. Ճէնտէրէճեան Սիվրիհիսարցի 40, Գալուստ էֆ. Համբ Պալեան Սիվրիհիսարցի 40, Գասպարեան էֆ. Ճերրահեան ի Գնալը եղբայր իւր վախճանման մէջ ծախսն սփռոսի թղթի չուլն 40, Ցովհաննէս էֆ. Գալուստեան Սիվրիհիսարցի 27, Տիգրան էֆ. Գամճեան 20, Միքայէլ էֆ. Կիւլլապեան ձեռամբ Մաքսուս էֆ. Նշանեան 20, Գրիգոր էֆ. Չիլինկեան ձեռամբ Մաքսուս էֆ. Նշանեանի 20, Աստուածասերի ազգային մը 20, Բարեսէր մը 20, Վահէ Ե. Նիկողոսեան վառն պապրենման իւր հօրեղբօր 20, Բարեսէր մը իւր ննջեցելոց հոգւոյն 5, ընդ ամենը 4044։

(Շարունակելի)

ԱԶԴ.—Գուզկունճուքի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդներէն հողոր կոնդակ մէկ գտնուած կը գտնուի Սկիւտարի Իհսանիէ թաղի Սաղճեան Սոկաքի փողոցը թիւ 24, անուրջի դրութեամբ ի վաճառ։ Հաւնողները կը հրաւիրուին ի Խորհրդարան Ս. Եկեղեցւոյ, ուր ամէն առաւօտ ներկայ կը գտնուի Թաղ. Խորհուրդը։ (Կնիք)

Հոկտ. 1902 Գուզկունճուք 6—5

Ս. ՅԱԿՈԲ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ

Ս. Յակոբ Անկելանոցի Հոգաբարձութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ՝ հետեւեալ կալուածներն ի վաճառ հանած է։ Գնելու փափագ ունեցողները կրնան դիմել ամէն օր յետ միջօրէի Հոգաբարձութեան ատենակը ի Ս. Յակոբ Անկելանոցի։

Բերա, Աղ-Փազար, թիւ 6 տուն քարուկիր։

Բերա, Էրմէնի Քիլիսէսի փողոց, թիւ 11, տուն քարուկէն։

Շիշլի, Բոստանճը Համամը, թիւ 179, տուն քարուկէն։

Բերա, Թէքքէյէ փողոց, թիւ 48, կէս տուն փայտաշէն։

Ֆէրիգիւղ, Հանրմօղլու փողոց, թիւ 8, գետին 216 կանգուն։

Շիշլի, Գասըմ Բաշը Համամը, թիւ 87, գետին 180 կանգուն։

Հոգաբարձութիւն

5—5 (Կնիք)

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ 1903 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

Գին 1 ղր.

Հրատարակուեցաւ Հիւանդանոցի պարզ օրացոյցը նախորդ տարիներէ աւելի ճոխ և մաքուր տպագրութեամբ։

Ինչպէս մէկ քանի տարիներէ ի վեր, նոյնպէս և այս անգամ պարզ օրացոյցը իր սովորական պարունակութենէն զատ, իւրաքանչիւր ժամերգութեանց և տօնից ամսերն մանրամասն ծանօթութիւններ կը պարունակէ, և օրացոյցի սկիզբը բարձրաստիճան եկեղեցականի մը զարդ պատկերը տպուած ըլլալով անոր լատինական մասն յատուկ նշանակութեան աւելի ևս հօխացած է։

Հոգաբարձութիւնս կը փութայ յայտնել յարգոյ բարերարներուն թէ՝ միայն Հիւանդանոցիս օրացոյցն է որուն հէգութիւնը հասարակութեան վրայ ապրող ու որոնման է Պատրիարքարանէն, հետեւաբար պէտք է ուշադիր ըլլալ անոնց կողքերուն վրայ գտնուած կնիքին, ուր գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի, 1903»։

Անցեալ տարի յետոյ և հինգ հազար չափ պարզ օրացոյց տպուած ըլլալով, օրացոյցի հասոյթը կարեւոր և անհրաժեշտ դարձած է Հիւանդանոցին համար, որուն՝ այդ հասոյթէն աւելի արդիւնաւորման որդան պէտք ունենալը հարկ չկայ բացատրել։ Ուստի Հոգաբարձութիւնս կը յուսայ թէ ամէն բարեսէր ազգայինք պիտի փութան գէթ մէկ մէկ օրինակ գնել անձամբ, ով միայն օրացոյց մը գնած ըլլալու, այլ և մեծ հասութեան մը մէջ ինամուած 1100 պառաւ օրհնելոց նպաստ մը ըրած ըլլալու գիտակցութեամբ։

Կը գտնուի Հիւանդանոցի գրասենեակն ի Մահ-Նաբ-Եան և բոլոր գրավաճառաց քով։ (Կնիք)

12—5

ՔՐԷՏԻԼԻՕՆԷ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1863ԻՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 250000.000 ՖՐԱՆՔ, ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

Գլխաւոր ճիւղերն:—Ղալաթիա Կառաքէօյ գլուխը։

Բերայի Ճիւղ.—Մեծ-Փողոց թիւ 333։

Պոլսոյ Ճիւղ.—Սուլթան Համամ, Ալաճըլարեան։

Գլխաւոր գործակալութիւնք և ճիւղեր մնայուն Պոնթոսի վերջերեքներ ամէն տեսակ գործառնութիւններ կ'ընեն։

Ղալաթիոյ գործակալութիւնը ունի վարձու դրամարկղներ, որոնք ապահովութեան և վարձքի չափաւորութեան տեսակէտով անմրցելի են։ Վարձողի միջերուն արամադրութեան տակ դրուած են Ղալաթիոյ և Բերայի գրասենեակներուն մէջ սրահներ։ Պոլսոյ մասնաճիւղը ապրանքի փոխարէն փոխառութիւններ կ'ընէ և իւր գրաւ կ'ընդունի ապրանքներ, որոնք ի պահ կը դրուին առանց վարձքի Սիրքէճիի մէջ ունեցած իր մասնաւոր մթերանոցին մէջ։

ՏՔԴ. Ց. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ ՄՈՐԹԻ, ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ, ԱՑՐԵՐՈՒ ԵՒ ԿԻՆԵՐՈՒ ՑՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒՆ. ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիշեալ բժիշկը, որ 15 տարի շարունակ պաշտօնավարած է Գաուֆէճեանի հանրանուն հիւանդանոցներուն մէջ ուր վերոյիշեալ հիւանդութիւնները մինչեւ տարածուած են, և որ 5 տարի չափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր ըրած է և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մեթոտներուն մէջ հմտացութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բերա Պէօյիւք-Բարմաք գարու թիւ 10 տունը, և կէսօրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս, Պաշչէ գափու, պահակատնոյն դիմացը, Քիւլիւքեան գեղարանը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, արդէն ալ հինցած ըլլան ատոնք։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 100—3

ՆՇԱՆ Մ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ԵՒ

ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԳՄԱՃԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՀԱՎՈՒԶԼԸ ԽԱՆԻ ԿԻՑԸ Թ. 109

Նախաչնեալ Հաճըրա և կանանց Կծկոցի միջոցներն

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանելու թէ՝ մեծ խնամով մամեր կը պատրաստէ զոյգը մինչեւ 10 օրուան անհատառելի ժամուն գիներով. բաւ է միանգամ այցելել և տեսնել թէ մեր պատրաստ կը գտնուին տարբեր տեսակ չինուած 30-40 զույգէ աւելի մազեր, նորաձեւ անհատակներ, քօղեր, կերպասներ, լեմոնեայ ծաղիկներ, մեթրոներ և ձեռնոցներ, որ կը մրցին ամբողջ հրապարակին վրայ գտնուած նորելուկ խանութպաններու հետ, անոփաւոր ամանութեամբ և ի չնորհս Եւրոպական ապրանաց աժանութեան։

Նոյնպէս երախաներու համար ՄԸԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ և ԲԷՂԸՐԻՆՆԵՐ սիւզէնքի, պառէքի և մետաքսեղէն Օթոման վրայ։ Նաեւ հարսերու ժէրի համար ամէն տեսակ ծանր բլքրեններ։

Նաեւ կ'ազդարարենք պատուարժան տիկիններու և օրիորդներու թէ՝ բաւական տարիներէ ի վեր մեր մասնաճիւղ ընարած գլխարկավաճառութիւնը այս անգամ կատարելագործութեան հասցնելու համար ամէն ջանք և զոհողութիւն ի գործ դրած ենք, շնորհիւ մեր ապրանքներու ճոխութեան և առաջնաբարդ մասնաճիւղներու, որով կը մրցինք Պոլսոյ մէջ միայն մէկ հատիկ ըլլալով, Բերայի ամենաբարձր տուներուն վաճառատուներու հետ։

Կը վաճառուին նաեւ արդուզարդի վերաբերեալ նիւթեր, ասմիլա, փարաւլա, ֆիչիւ, քուրտ, կանթ, քրէ տիկէ, մուլին ալ ասա, թաւիշ, բանժէ, թաֆթա, ափրշ լէզեր, ձեռագործի ապրանքներ, հայնաեր, ասկենները, հասար էթամէններ, ծաղկեպսակներ, պաւտներ ևն. ևն.։

Գուաճներէն յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ 52—44

ՄԵԾԱԳԱ ՆԱԽԻՒ ՓՈԹՐԱՔԱՆԱԿ

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի կայս. Ուքազով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բետերսպուրկ, երեն յատուկ չէնքը։

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կ'ընդունի ԿԵԱՆՔԻ վրայ, և ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ, ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ, ցկեանս ապահովագրութիւն ՇՈԳԵԿԱՌՔՈՎ ԵՒ ՇՈԳԵՆԱՒՈՎ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ, ինչպէս նաև ՀԱՑԵԼԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՊԱԿԻՆԵՐՈՒ կոտրուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխն է ամբողջովին վճարուած	10,666,667 ֆր.
Արդյունաբերութեան գումար	122,000,000 ֆր.
Ընկերութեան ապահովագրուողներուն վճարուած դրամագլուխ և վերստացուած	249,400,000 ֆր.
1901 տարւոյ մէջ գանձուած ապահովագին և տոկոս	54,000,000 ֆր.

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընկերութեան լիազօր Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՏՕՐ ՐԷՊՊԷՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԷՐՃԱՅԻ

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՑԱՃԱԽՈՐԴԱՑ ԴԻՒՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ ՈՒՆԵՆԱԼ ԴԻՄԵՑԷՔ

Պոլիս Ռուսթեմ Փաշա Շուկայ

ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 13

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի Եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով։

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատան գիները անմրցելի են։

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի արծաթեղէն ապրանքներ։

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի ժամացոյցներ և արծաթեայ դանակներ։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ

Հարսերուն 20 կանխիկ, Ջուարաւլին համար յատկապէս շինուած հարսերուն 5 վճարով ԿԱՆԱՆՑ ԳՆՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐԻՒՐԻՆ 5 ԶԵՂՉ

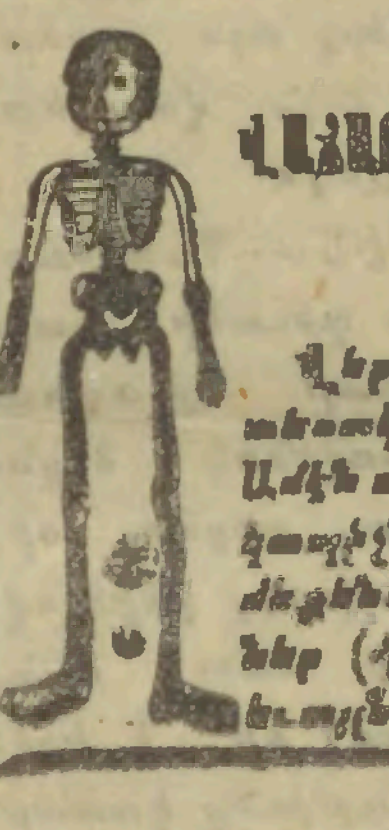
Գործածուած գոհարեղէնները եթէ վճարուած չեն 100էն 10 զեղչով կ'առնուին։

ՎԻՆՍԱՆ ՖՕՑԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆԱՏՈՄԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պաղճէ Գափու, Ճէվահիր Խանի կից, թիւ 1.

Զիծրէ Սորկեր մաղադաղաց

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ախտաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կոտրուածքի և կարծր լուծիչ (քաուչուկ) ատամներ, ամէն տեսակ ապակեայ գործիքներ (շիշեր), նաև ...

ՈՒԷՍԹԸՐՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1851ԻՆ

Հաւաքուած փոխներու գումար	Անգ. ոսկի	6,000,000
Պատրաստ դրամ և տարեկան հասոյթ	»	» 1,250,000
Վճարեալ դրամագլուխ	»	» 410,000
Հրդեհեալներու ... վճարեալ դրամագլուխ		100,000

ՈՒԷՍԹԸՐՆ Ընկ.ը հրդեհի դէմ ամէն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ, վնասները անմիջապէս վրայ և անվիճաբար կը հատուցանէ։

Ցնորէն Թուրքիոյ գործակալութեան, ԳԱՐՆԻԿ ԱՍՏՈՒՐԻԱՏՈՒՐ Պոլիս, Պահչէ Գափու Անմտիկեան խան թիւ 20--21--22։

Գաւառաց մէջ ճիւղաւոր և գործակալներ կը փնտռուին։

ՇԱՆՈԹ.—Ցիշեալ Ընկերութիւնը թուրքական և Եւրոպ. ընկերութիւններէն աւելի ապահովագրութիւն 100% ... 125% և ...

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER Manufacturing Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները՝ զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ անմրցելի են, և բոլոր ընտանիքները, գործատուներ և ... Սինկէրի մեքենաներ ... Սինկէրի Ընկերութեան ... 400է աւելի պաշտօնեայ ...

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝

ԲԵՐԱ (Շիշլի ժամուն, Պոն-Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին,
(Շիշլի ժամուն, Կալաթասէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ (Սինկէր խան, Թիւնէլի ...
(Թրամվէյի կայարանին դիմաց։
(Սուլթան Համամ թիւ 2։

ՊՈԼԻՍ (Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի կայարանին դէմ թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ (Զարչը Գաբու։ Թիւ 140։

Ընկերութեան ընդհանուր կեդրոնատեղին է. Բերա, Մեծ-Փողոց թիւ 34

... Սարքիս պէյ Տիւզեանի ...

ՑԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պոլիս, Մահմուտ Փաշայի գլուխը. 271,

թ. Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ չուխաներ և գործուածքներ, ինչպէս նաև Եւրոպայի ... անհամեմատ աժանութեան ...

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մը ալ ունենալով վաճառատանս, ... կը պատրաստուին ... կը գտնուին նաև ...

Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք մեծ փութով կը կատարուին։ Գիները յոյժ աժան են։ 104—98

ՈՒՆԻՕՆ ԱՖ ԼՈՆՏՕՆ

UNION OF LONDON

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

1714 ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆՏՈՆ

Դրամագլուխ .... Ա. Ո. 3,950,000

տարեկան ապահովագին գումար Ա. Ո. 1,100.000

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ ԹԻՒ 71 ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ

Ընկերութեան գործակալն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆԳԱ.

Դ ր-Գործակալութիւն Ռազթիվան խան թիւ 7, Պոլիս Օրոզալ Պազրի դէմ

ՂՈՂԱՍԻԿՈՍՈՒԿԼԱ ՊԱՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ ՍՏԱՑՈՒԱԾՈՑ

ԱՍԻՏՈՒԼՕ-ՔԱՐՊՕՆԻՔ ԲՆԱԿԱՆ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

ՆԱՐԶԱՆ

ՋՈՎԱՑՈՒՑԻՉ ՈՒ ՄԱՐՍՈՂ ՍՔԱՆՉԵԼԻ ՍԵՂԱՆԻ ԸՄՊԵԼԻ

Խիստ օգտակար է հետեւեալ հիւանդութեանց դէմ մաքառելու համար։

1.—Մննդառութեան անբաւականութ.։
2.—Զարտոյր յոգնութիւն։
3.—Միզափամփուշտի քրոնիկ իշխանութ
4.—Միզափամփուշտի լինիլո։
5.—Ցնցուղի իշխանութ։

Գրասենեակ և Թուրքիոյ համար գլխաւոր մթերանոց Կ. Պոլսոյ մէջ, Ղալաթիա Լոյտ խան մաքսատան դէմը։

Մեծաւորին գինն է 190 ղր. (90 շիշ)։ Կէս տուփինն գինն է 95 ղր.։

ԼԱ ԿԱՐՏԻԷՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

26 ԱՎԸՆԻՒ ՏԸ Լ'ՕՊԷՐԱ ՓԱՐԻԶ

Շատ նպաստաւոր պայմաններով և գիներով կ'ապահովագրէ տուներ, խաներ, մթերանոցներ, գործարաններ ևլն. ևլն., ինչպէս նաև անոնց մէջ գտնուած ապրանքները և կարասիները՝ թէ՛ Կ. Պոլսոյ և թէ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ։

Արագ եւ կանոնաւոր վճարումներ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ ՏՆՕՐԷՆ

ԷՏՈՒ. ԳԼԱՔԻՕՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ, 67

Գաւառներու մէջ գործակալներ կը պահանջուին։ ... 52—39

ՋԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒԻ

ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ

14 ԹԻՒ ԹԻՒԹԻՒՆ ԿԷՕՄՐԻԿԻԻ 14 ԹԻՒ

Այս սիկառի թուղթերը, որոնց բարի համբավը կը կրեն, իրենց ընտիր որակութեանց հետեւանօք մեծ յաջողութիւն գտած ըլլալով, շատ մը կեղծերը երեւան եկած են։ ... թէեւ, բայց կը յանձնարարուի յարգոյ յաճախորդներուն ալ ... Թուղթերու տեսակին, ինչպէս նաև թիւթիւն Կէօմրիւկի թիւ 14, մեր վաճառատան յատուկ վաճառանիշն։ ... թուղթեր ... Ամէն ... թիւթիւն Կէօմրիւկի պաղտոյին վրայ թիւ 14 կը վաճառատան վաճառանիշն։ 78—93

ԿԱՐԵՒՈՐ

Ծխելու համար թէ գիշեր ատեն ... թէ մարդ կը գործէ, ... Սուլթանեան ... թէ՛ Պոլսոյ և թէ գաւառի ... Սուլթանեան թուղթ ...

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԿԱԼՕՇՆԵՐ

Այրերու, կիներու և տղոց համար ռուսական ապրանք և տեսակ կատարելագործ երաշխաւորուած

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

ՊԱԶԱՐ ՌՈՒՍԻ

Բերա, Մեծ-Փողոց, թիւ 192

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1828-1829ԻՆ Ի ՓԱՐԻԶ

ՎԱՆՏՈՄԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, ԹԻՒ 9 ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900 տարւոյ վերջը հատուցուած վնաս	252 միլիոն ֆր.
1900ին գանձուած ապահովագին	21 » »
Դրամագլուխ և պահեստ դրամ	107 » »
Ապահովագրուած դրամագլուխ	19 միլիառ »

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900 տարւոյ վերջը հատուցուած վնաս	120 միլիոն ֆր.
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	260 »
Դրամագլուխ և պահեստ դրամ	153 »
1900ին գանձուած ապահովագին	17 »

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԸ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Թուրքիոյ մէջ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով և գիներով։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂԸ կեանքի վրայ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Արեւելքի համար մասնաւոր եւ գեղչեալ սակագիներով։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

Արեւելքի տնօրէնութեան կեդրոնատեղին՝ ՂԱԼԱԹԻԱ, Օսմ. Պանքային դիմաց։